

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผน และปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้จัดทำขึ้นตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่น่าเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่า การตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.8 ในงวดปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 ธนาคารได้บันทึกค่าใช้จ่ายประเภทหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้หรือการชดเชยโครงการนโยบายรัฐ จำนวน 7,520.06 ล้านบาท โดยลูกหนี้ดังกล่าวไม่มีข้อบ่งชี้ว่าจะเกิดผลเสียหายจากการที่จะไม่ได้รับชดเชยหนี้ในอนาคต และตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.18 ธนาคารได้จัดสรรเงินเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นเงินกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า และกองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมเป็นเงิน 900 ล้านบาท แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีลักษณะเป็นการจัดสรรกำไรไว้สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนในอนาคต จึงไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในงวดนี้ ดังนั้นการรับรู้ค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญและค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งกองทุนดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีผลทำให้กำไรสุทธิต่ำไป จำนวน 8,420.06 ล้านบาท สินทรัพย์ต่ำไป จำนวน 7,520.06 ล้านบาท และหนี้สินสูงไป จำนวน 900 ล้านบาท ตามลำดับ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบต่องบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 จากเรื่องที่กำลังอยู่ในวาระก่อน งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เคยแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 ตามรายงานลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2552 เกี่ยวกับการบันทึกค่าใช้จ่ายประเภท ค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงาน และผู้ช่วยพนักงาน จำนวน 924.14 ล้านบาท โดยยังไม่มีความแน่นอนทั้งในการจ่าย และจำนวนเงินจึงไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 ที่นำมาแสดงเปรียบเทียบกับได้ปรับปรุงย้อนหลังแล้วตามที่ได้อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.34 ดังนั้นความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในปัจจุบันต่องบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 ที่แสดงเปรียบเทียบจึงแตกต่างไปจากความเห็นที่แสดงไว้เดิม

โดยไม่เป็นเงื่อนไขในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกต หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.25 เรื่อง โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551 / 2552 ตามมติคณะรัฐมนตรี ให้แยกงบการเงินของโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551 / 2552 ออกจากการดำเนินงานปกติของธนาคาร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 31 มีนาคม 2552 มีเงินคงเหลือจำนวน 11,297.00 ล้านบาท และ 3,517.61 ล้านบาท ตามลำดับ รวมแสดงอยู่ในงบการเงินของธนาคารคู่กับบัญชีเจ้าหนี้

(นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวจิราภรณ์ พิริยะกิจไพบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักงาน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบดุล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 31 มีนาคม 2552

	หมายเหตุ	2553	หน่วย : บาท 2552 (ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์			
เงินสด	3.1	10,565,954,427	11,788,466,700
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3.2	184,621,042,238	187,343,057,099
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	2.5 3.3	32,435,315,258	18,587,344,661
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับ			
เงินให้สินเชื่อ	3.4	504,883,740,845	479,857,736,462
คอกเบี้ยค้างรับ	2.2 3.5	7,496,765,623	7,785,356,500
รวม		512,380,506,468	487,643,092,962
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	2.4 3.6	116,674,863,208	109,997,315,573
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		395,705,643,260	377,645,777,389
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ	3.8	130,466,062,143	80,279,842,196
สินทรัพย์รอการขาย	2.6 3.9	87,501,709	94,355,375
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	2.7 3.10	5,937,306,162	6,413,945,733
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	2.8 3.11	66,951,708	65,002,974
สินทรัพย์อื่น	3.12	5,059,131,247	4,000,432,129
รวมสินทรัพย์		<u>764,944,908,152</u>	<u>686,218,224,256</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

4-

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบดุล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 31 มีนาคม 2552

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2553	2552 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินรับฝาก	3.13	642,498,994,724	585,907,434,667
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3.14	6,300,000,000	5,200,000,000
เงินกู้ยืม - ถึงกำหนดชำระในปี		1,762,171,024	399,689,647
- ระยะยาว		14,403,886,561	12,166,057,585
รวมเงินกู้ยืม	3.15	16,166,057,585	12,565,747,232
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		2,953,462,264	3,930,288,745
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	3.16	15,979,581,240	7,969,992,247
กองทุนบำเหน็จ	3.17	232,598,416	223,673,633
หนี้สินอื่น	3.18	7,257,538,580	6,689,091,178
รวมหนี้สิน		691,388,232,809	622,486,227,702
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนเรือนหุ้นที่กำหนดตามกฎหมาย			
หุ้นสามัญ 500,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		50,000,000,000	50,000,000,000
หุ้นบุริมสิทธิ 15,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		1,500,000,000	1,500,000,000
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 458,384,711 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		45,838,471,100	
หุ้นสามัญ 424,553,939 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			42,455,393,900
หุ้นบุริมสิทธิ 2,282 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		228,200	
หุ้นบุริมสิทธิ 4,122 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			412,200
กำไรสะสม	3.20		
จัดสรรแล้ว			
สำรองตามกฎหมาย	3.22	4,095,206,000	3,405,206,000
ยังไม่ได้จัดสรร		23,622,770,043	17,870,984,454
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		73,556,675,343	63,731,996,554
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		764,944,908,152	686,218,224,256
รายการนอกงบดุล-ภาระผูกพันอื่น	3.23	2,137,042,490	3,788,805,219
รายการนอกงบดุล-ภาระผูกพัน โครงการรับจำนำผลิตภัณฑ์	3.24	80,530,000,000	94,000,000,000
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2553	2552 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้ดอกเบี้ย และเงินปันผล	2.2		
เงินให้สินเชื่อ	3.27	33,928,882,520	35,408,434,408
เงินชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ	3.28	5,266,182,041	3,671,534,531
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน		1,805,405,840	3,259,826,745
พันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินสถาบันการเงิน		571,693,136	635,894,703
เงินลงทุน	2.12 3.3	13,360,000	22,842,000
ตั๋วเงินช้อลค		6,461,264	118,620,251
เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน		223,473,068	249,364,102
เงินกู้เคหะสงเคราะห์		77,925,568	72,526,721
รวมรายได้ดอกเบี้ย และเงินปันผล		<u>41,893,383,437</u>	<u>43,439,043,461</u>
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	2.15		
เงินรับฝาก		8,635,239,930	9,758,922,967
เงินกู้และตั๋วสัญญาใช้เงิน		580,875,451	239,394,791
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		<u>9,216,115,381</u>	<u>9,998,317,758</u>
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ		32,677,268,056	33,440,725,703
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	2.4 3.31	15,008,042,985	15,565,871,399
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิหลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		<u>17,669,225,071</u>	<u>17,874,854,304</u>
รายได้ที่มีโชคดอกเบี้ย	2.13		
ค่าธรรมเนียมและบริการ		1,257,743,322	1,308,629,579
เงินชดเชยค่าบริการ โครงการนโยบายรัฐ	2.14 3.29	3,676,250,704	750,984,470
กำไรจากการปริวรรตเงินตรา	3.32	3,521,628	4,585,038
รายได้อื่น	3.30	386,239,960	316,152,419
รวมรายได้ที่มีโชคดอกเบี้ย		<u>5,323,755,614</u>	<u>2,380,351,506</u>
ค่าใช้จ่ายที่มีโชคดอกเบี้ย			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		10,508,530,915	10,045,221,690
ค่าตอบแทนกรรมการ		7,186,500	6,002,208
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		750,264,183	681,691,657
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์และสิทธิการเช่าตัดบัญชี		843,401,049	819,565,098
ขาดทุนจากการค้า		22,812,327	1,917,566
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินกู้		1,860,000	15,710,000
ค่าใช้จ่ายสมทบเข้ากองทุน	3.18	900,000,000	-
ค่าใช้จ่ายอื่น		2,137,339,820	1,766,841,133
รวมค่าใช้จ่ายที่มีโชคดอกเบี้ย		<u>15,171,394,794</u>	<u>13,336,949,352</u>
กำไรสุทธิ		<u>7,821,585,891</u>	<u>6,918,256,458</u>
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	2.16	17.58	16.90

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		สำรอง ตามกฎหมาย	กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	รวม
		หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ			
ยอดคงเหลือ ณ 1 เม.ย.51		39,080,103,000	543,100	2,815,206,000	12,585,973,397	54,481,825,497
รายการปรับปรุงเพิ่ม จากโบนัสเหลือจ่าย		-	-	-	129,157,689	129,157,689
ยอดคงเหลือ ณ 1 เม.ย.51 หลังปรับปรุง		39,080,103,000	543,100	2,815,206,000	12,715,131,086	54,610,983,186
กำไรสุทธิ (ปรับปรุงใหม่)		-	-	-	6,918,256,458	6,918,256,458
สำรองตามกฎหมาย	3.20	-	-	590,000,000	(590,000,000)	-
เงินปันผลจ่าย						
หุ้นสามัญ	3.20	-	-	-	(1,172,403,090)	(1,172,403,090)
หุ้นสามัญ	3.19	3,375,290,900	-	-	-	3,375,290,900
หุ้นบุริมสิทธิ (ได้ถอน)	3.19	-	(130,900)	-	-	(130,900)
ยอดคงเหลือ ณ 31 มี.ค.52 (ปรับปรุงใหม่)		<u>42,455,393,900</u>	<u>412,200</u>	<u>3,405,206,000</u>	<u>17,870,984,454</u>	<u>63,731,996,554</u>
กำไรสุทธิ		-	-	-	7,821,585,891	7,821,585,891
สำรองตามกฎหมาย	3.20	-	-	690,000,000	(690,000,000)	-
เงินปันผลจ่าย						
หุ้นสามัญ	3.20	-	-	-	(1,379,800,302)	(1,379,800,302)
หุ้นสามัญ	3.19	3,383,077,200	-	-	-	3,383,077,200
หุ้นบุริมสิทธิ (ได้ถอน)	3.19	-	(184,000)	-	-	(184,000)
ยอดคงเหลือ ณ 31 มี.ค.53		<u>45,838,471,100</u>	<u>228,200</u>	<u>4,095,206,000</u>	<u>23,622,770,043</u>	<u>73,556,675,343</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2553	2552 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรสุทธิ		7,821,585,891	6,918,256,458
รายการปรับกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ และสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์		843,401,049	819,565,098
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		15,008,042,985	15,565,871,399
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์		(109,124,537)	(20,649,069)
กำไรจากการปริวรรตเงินตรา		(3,521,628)	(4,585,038)
(กลับรายการ)ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน		(948)	1,106
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย		22,813,275	1,916,460
		<u>23,583,196,087</u>	<u>23,280,376,414</u>
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ		(32,677,268,056)	(33,440,725,703)
เงินสดรับจากดอกเบี้ยและเงินปันผล		42,078,596,040	42,845,761,113
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย		(10,192,941,862)	(9,030,317,064)
		<u>22,791,582,209</u>	<u>23,655,094,760</u>
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
ตัวสัญญาใช้เงิน		880,000,000	7,310,000,000
ตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน		1,686,000,000	(72,486,000,000)
เงินให้กู้ยืม		(25,837,921,704)	(30,899,827,511)
สินทรัพย์รอการขาย		(15,959,609)	(5,079,693)
ลูกหนี้รอการขายใช้โครงการนโยบายรัฐ		(57,706,280,750)	(15,407,275,294)
สินทรัพย์อื่น		(273,817,871)	(1,201,631,331)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เงินรับฝาก		56,591,560,057	71,240,500,322
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน		1,100,000,000	5,200,000,000
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล		230,110,482	500,007,042
หนี้สินอื่น		577,372,185	932,907,592
		<u>22,644,999</u>	<u>(11,161,304,113)</u>
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน			

W

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2553	2552 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินลงทุนในหลักทรัพย์(เพิ่มขึ้น)ลดลง		(13,847,969,649)	2,318,870,914
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		(1,824,963,885)	(1,210,334,658)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		885,358,010	28,416,058
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)ได้มาจากกิจกรรมลงทุน		(14,787,575,524)	1,136,952,314
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากเงินกู้		4,000,000,000	9,407,967,000
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะยาว		(396,168,019)	(2,848,783,512)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนหุ้นสามัญ		3,383,077,200	3,375,290,900
เงินสดจ่ายจากการไถ่ถอนหุ้นบุริมสิทธิ		(184,000)	(130,900)
จ่ายเงินปันผล		(1,379,800,302)	(1,172,403,090)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน		5,606,924,879	8,761,940,398
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		(9,158,005,646)	(1,262,411,401)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 เม.ย.		9,057,912,069	10,320,323,470
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 มี.ค.		(100,093,577)	9,057,912,069
เงินสด โครงการนโยบายรัฐจำนำผลิตผล	3.25	11,297,090,242	3,517,611,730
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิ ณ วันที่ 31 มี.ค.	2.17 3.2	11,196,996,665	12,575,523,799
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 (ปรับปรุงใหม่)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ความเป็นมา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2549 เป็นรัฐวิสาหกิจประเภท ธนาคารเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทซึ่งเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสนับสนุนการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายในชนบทไทย ทั้งที่เป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล องค์กรของชุมชน และสหกรณ์ทุกประเภท ที่เป็นองค์ประกอบในระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอันเนื่องมาจากภาระหนี้สินและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ตามหมายเหตุ 3.8 3.25 และ 3.26

1.2 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

การดำเนินการกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในโครงการต่างๆ ธ.ก.ส.ได้รวมอยู่ในงบการเงินแล้ว

สำหรับโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ธ.ก.ส. ไม่ได้รวมรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในงบการเงิน ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 และ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ที่ให้แยกบัญชีงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. ตามหมายเหตุ 3.25

1.3 มาตรฐานการบัญชี และ มาตรฐานการรายงานทางการเงินปรับปรุงใหม่

1.3.1 การใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 86/2551 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 และฉบับที่ 16/2552 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 ให้ใช้มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และแนวปฏิบัติทางการบัญชีใหม่

ในปี 2552 ธ.ก.ส. ได้ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ดังต่อไปนี้

- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การค้ำค่าของสินทรัพย์ (ฉบับ 36 เดิม)
- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย และ การดำเนินงานที่ยกเลิก (ฉบับ 54 เดิม)
- แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2550) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2552
- แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการบันทึกบัญชีสิทธิการเช่า

การใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงใหม่ รวมทั้งแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับใหม่ดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อที่เป็นสาระสำคัญของงบการเงิน

1.3.2 มาตรฐานการบัญชีที่ประกาศแล้วแต่ยังไม่มียกบังคับใช้ในปี 2552

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 16 /2552 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียกบังคับใช้ในปี 2552 ดังต่อไปนี้

<u>มาตรฐานการบัญชี</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 20 การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	1 มกราคม 2555
ฉบับที่ 24 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ปรับปรุง 2550) (ฉบับ 47 เดิม)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 40 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	1 มกราคม 2554

1.3.3 การจัดเลขนรบัญชึมาตรฐานการบัญชีของไทยใหม่

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 12/2552 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 เรื่อง การจัดเลขนรบัญชึของ ไทยให้ตรงตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ดังนั้น มาตรฐานการบัญชีที่อ้างอิงในงบการเงินนี้จึงใช้เลขนรบัญชึมาตรฐานใหม่ตามประกาศดังกล่าวแล้ว

2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 งวดบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป

2.2 การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

2.2.1 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเกษตรกร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้ จนถึงระยะเวลา 3 เดือนหลังจากวันครบกำหนดชำระตามสัญญา สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ให้ระงับการรับรู้รายได้ และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.2 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสถาบันเกษตรกร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้จนถึงวันสิ้นสุดปีบัญชีของสถาบันเกษตรกร หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ให้ทบดอกเบี้ยเป็นต้นเงินเฉพาะงวดแรก และในงวดต่อไปรับรู้รายได้อีก 3 เดือน หากลูกหนี้ยังไม่สามารถชำระหนี้ได้ให้ระงับการรับรู้รายได้ และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.3 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.4 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น รับรู้รายได้เช่นเดียวกับเงินให้กู้ยืมเกษตรกร

2.2.5 เงินชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ โครงการรับจำนำผลิตผลเป็น โครงการที่มีมติคณะรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) มอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดหาเงินมาใช้ดำเนินโครงการ โดยรัฐบาลจะชดใช้ต้นเงินและชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราที่กำหนดแต่ละโครงการ โดยรับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงินจากต้นเงิน จนถึงวันสิ้นสุดระยะเวลาแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงิน และหากมีต้นเงินที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติ คชก. ให้ขยายโครงการออกไป โดยรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อน ถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

W

2.3 การจัดชั้นลูกหนี้ จัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุหนี้ค้างรายบัญชี ดังนี้

2.3.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

2.3.1.1 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือนแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี
- 6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

2.3.1.2 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปีแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี
- 6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

2.3.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

2.3.3 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

2.4 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

2.4.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามการจัดชั้นลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและกำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ ดังนี้

1) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็น 2 ลักษณะ

ก. ลูกหนี้ที่มีหลักประกัน เป็นลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย และสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน

ข. ลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

4

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 12 เดือนขึ้นไป และดำเนินคดี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หนี้ปกติและหนี้ค้างไม่เกิน 3 เดือน) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ

2) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็น 2 ลักษณะ

ก. ลูกหนี้ที่มีหลักประกัน เป็นลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย และสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน

ข. ลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป และดำเนินคดี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หนี้ปกติและหนี้ค้างไม่เกิน 3 เดือน) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ

2.4.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับเงินกู้ด้านเกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

2.4.3 การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามความจำเป็นของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

1) ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ค้างชำระ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

2) ลูกหนี้เงินกู้ประสพภัยธรรมชาติ และลูกหนี้เงินกู้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ เช่น ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้เงินกู้โครงการพักชำระหนี้ ลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และลูกหนี้กองทุนอ้อยและน้ำตาล คำนวณจากยอดคืนเงินกู้ในอัตราร้อยละของความเสียหายที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เต็มจำนวน

2.4.4 เงินให้สินเชื่ออื่น ได้แก่ ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU และลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับเงินกู้ด้านเกษตรกร

สำหรับเงินให้สินเชื่อตัวเงินซื้อลด ลูกหนี้เงินกู้กองทุนเคหะสงเคราะห์ ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน และลูกหนี้เงินกู้เงินฝากเป็นประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 เมื่อโอนเป็นหนี้ค้ำประกัน

2.4.5 ลูกหนี้ออกราคาใช้โครงการนโยบายรัฐ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ออกราคาใช้ อคส. โครงการรับจำนำผลิตผล (จำนำประทวนสินค้า) คำนวณจากยอดคืนเงินกู้ในอัตราร้อยละของความเสียหายที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เต็มจำนวน

4

2.5 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

- ตราสารหนี้ที่จะถือไว้จนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงในราคาทุนและรับรู้การด้อยค่าของเงินลงทุนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน

2.6 สินทรัพย์รอการขาย แสดงบัญชีในราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า โดยคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่า ดังนี้

2.6.1 เมื่อได้รับทรัพย์สินมาครบ 1 ปี ให้ประเมินราคาทรัพย์สินรอการขายครั้งแรก และคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่ากรณีที่ราคาประเมินต่ำกว่าราคาทุน

2.6.2 ในปีถัดไป ให้คำนวณค่าเผื่อการด้อยค่าในอัตราร้อยละ 5 ของราคาประเมินไว้ครั้งแรก

2.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรงในอัตรา ดังนี้

อาคาร	ร้อยละ	5	ต่อปี
ยานพาหนะและอุปกรณ์	ร้อยละ	20 - 27	ต่อปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสาร	ร้อยละ	25	ต่อปี

2.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรงในอัตรา ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 20 ต่อปี

สิทธิการเช่าที่ดิน ตัดบัญชีตามอายุสัญญาเช่า สิทธิการเช่าสิ่งก่อสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่สร้างบนที่ดินราชพัสดุ ตัดบัญชีร้อยละ 5 ต่อปี

2.9 เงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึกบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ณ วันที่เกิดรายการและปรับค่าเงินกู้ค้างชำระ ณ วันสิ้นงวด ตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน

2.10 เงินกู้ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นพิเศษ เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น หลังวันที่ 31 ตุลาคม 2521 ซึ่งนำไปขายฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยมีข้อตกลงขายคืนเป็นพิเศษ ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รับเงินกู้กับวันที่นำไปขายฝาก รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการขายฝากทั้งจำนวน

การนำเงินกู้ไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดอัตราขายคืนเป็นพิเศษนั้น ในสัญญาขายฝากได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเป็นเงินสกุลอื่น หากค่อมมีการแลกเปลี่ยนคืนเพื่อขายให้ ธ.ก.ส. แล้วเกิดผลขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน ธ.ก.ส. ต้องเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงนั้น

2.11 รายได้รอการรับรู้ เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินบริจาคไม่ว่าจะได้รับเป็นเงินสดหรือเป็นสินทรัพย์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จะแสดงไว้ในส่วนของหนี้สินเป็นรายได้รอการรับรู้ แล้วจึงทยอยตัดบัญชีเป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบตลอดระยะเวลาที่จำเป็น โดยจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.12 รายได้เงินปันผล รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันที่ มีสิทธิได้รับเงินปันผล

2.13 การรับรู้รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

W

2.14 การรับรู้รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ

โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร รับรู้รายได้ตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการ สิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้เงินชดเชยค่าบริการ และหากมีเงินที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะ รับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติ คชก. ให้ขยายโครงการออกไป โดยรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ ครั้งก่อน ถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

โครงการประกันรายได้และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.15 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.16 ถ้าไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหลังจากหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนหารด้วย จำนวนตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญ

2.17 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ในงบกระแสเงินสดหมายถึงความรวมถึงเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีกำหนด จ่ายคืนในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่แสดงในงบกระแสเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
เงินสด	10,565.96	11,788.46
รายการระหว่างธนาคาร – เงินฝากเมื่อทวงถาม (หมายเหตุ 3.2)	631.04	787.06
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	11,197.00	12,575.52

3.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 53			31 มี.ค. 52		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารแห่งประเทศไทย	20.02	183,990.00	184,010.02	25.81	185,556.00	185,581.81
ธนาคารพาณิชย์	277.25	-	277.25	479.22	1,000.00	1,479.22
อื่นๆ	333.77	-	333.77	282.03	-	282.03
รวม	631.04	183,990.00	184,621.04	787.06	186,556.00	187,343.06

รายการระหว่างธนาคาร – อื่นๆ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ วันที่ 31 มีนาคม 2552 จำนวนเงิน 333.77 ล้านบาท และ 282.03 ล้านบาท ได้รวมเงินฝากของกองทุนเคหะสงเคราะห์ จำนวน 0.19 ล้านบาท และ 0.19 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินได้รวมเงินคงเหลือของโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.25) ซึ่งมียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ วันที่ 31 มีนาคม 2552 จำนวน 11,297.09 ล้านบาท และ 3,517.61 ล้านบาท ตามลำดับ

3.3 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

3.3.1 เงินลงทุนชั่วคราว

เป็นตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดใน 1 ปี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
พันธบัตร ธปท.	16,462.83	10,340.94
พันธบัตรรัฐบาล	130.94	112.53
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	1,900.00	53.86
ตั๋วเงินคลัง	1,232.12	41.97
รวม	19,725.89	10,549.30

3.3.2 เงินลงทุนระยะยาว

1) ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนดภายใน 2 - 5 ปี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
พันธบัตร ธปท.	1,902.34	847.84
พันธบัตรรัฐบาล	8,615.77	3,178.20
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	2,129.31	3,900.00
รวม	12,647.42	7,926.04

2) เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น เป็นหุ้นสามัญในบริษัทต่าง ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
บริษัท ฟูเอินเอฟซี จำกัด (มหาชน)	0.01	0.01
บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด	12.00	12.00
บริษัท นมไทย - เดนมาร์ก จำกัด	10.00	10.00
บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด	50.00	100.00
รวม	72.01	122.01
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	10.01	10.01
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่นสุทธิ	62.00	112.00
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์	32,435.31	18,587.34

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับเงินปันผลจาก บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด จำนวน 0.36 ล้านบาท และ บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด จำนวน 13.00 ล้านบาท รวมเป็นรายได้เงินปันผล จำนวน 13.36 ล้านบาท

ในงวดนี้ บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด ลดทุนจดทะเบียนลงจากเดิม 2,000 ล้านบาท เหลือทุนจดทะเบียน 1,000 ล้านบาท โดยวิธีการลดมูลค่าหุ้นสามัญลงจากเดิมหุ้นละ 10 บาท เหลือหุ้นละ 5 บาท ทำให้เงินลงทุนใน บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด ลดลง 50 ล้านบาท ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้รับเงินค่าลดทุนคืนทั้งจำนวนแล้ว

ค่าเผื่อด้อยค่าจำนวน 10.01 ล้านบาท เป็นของบริษัท ฟูเอินเอฟซี จำกัด (มหาชน) จำนวน 0.01 ล้านบาท และ บริษัท นมไทย - เดนมาร์ก จำกัด จำนวน 10.00 ล้านบาท

3.4 เงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
3.4.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันและโครงการนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบัน		
เกษตรกร	449,682.78	418,474.74
สหกรณ์การเกษตร	25,674.54	24,658.56
กลุ่มเกษตรกร	39.79	24.45
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบัน	<u>475,397.11</u>	<u>443,157.75</u>
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เกษตรกร	3,662.48	4,221.42
สหกรณ์การเกษตร	6.80	9.07
กลุ่มเกษตรกร	16.16	16.15
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	<u>3,685.44</u>	<u>4,246.64</u>
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	<u>479,082.55</u>	<u>447,404.39</u>
3.4.2 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	<u>90.39</u>	<u>134.93</u>
3.4.3 ลูกหนี้กองทุนหมู่บ้าน	<u>-</u>	<u>995.50</u>
3.4.4 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ตั๋วเงินซื้อสด	1,668.06	1,668.06
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	15,409.72	20,800.99
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	3,304.92	2,923.32
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	40.16	15.24
ลูกหนี้เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	4,979.67	5,602.07
ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ	308.27	313.24
รวมเงินให้สินเชื่ออื่น	<u>25,710.80</u>	<u>31,322.92</u>
รวมเงินให้สินเชื่อ	<u>504,883.74</u>	<u>479,857.74</u>

เงินให้สินเชื่อรวม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ วันที่ 31 มีนาคม 2552 จำนวน 504,883.74 ล้านบาท และ 479,857.74 ล้านบาท ได้รวมเงินให้เชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 43,237.09 ล้านบาท และ 45,437.95 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐเป็นเงินที่ ช.ก.ส.จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร โดยได้รับเงินจาก ส่วนราชการ (หมวดหมู่ 3.16) และเงินทุนของ ช.ก.ส. ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล โดย ช.ก.ส. ได้รับค่าบริการและ ชดเชยต้นทุนของเงินกู้เป็นค่าตอบแทน

เงินให้สินเชื่ออื่น ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ วันที่ 31 มีนาคม 2552 จำนวน 308.27 ล้านบาท และ 313.24 ล้านบาท ได้หักกำไรจากการขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อหรือค้ำบัญชี จำนวน 101.78 ล้านบาท และ 103.25 ล้านบาท ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์สถานะเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร โครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น แยกตามชั้นลูกหนี้ ปราบกฏดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 53			31 มี.ค. 52		
	ต้นเงิน	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ	ร้อยละ	ต้นเงิน	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ	ร้อยละ
เงินให้สินเชื่อที่กันสำรองตามเกณฑ์						
สินทรัพย์จัดชั้นปกติ	449,191.46	4,491.91	1	426,129.90	4,261.30	1
สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	13,203.92	264.08	2	13,379.45	267.59	2
สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	12,627.38	12,627.38	100	9,601.26	9,601.26	100
สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย	5,986.77	5,986.77	100	6,648.06	6,648.06	100
สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ	23,874.21	23,874.21	100	24,099.07	24,099.07	100
รวม	<u>504,883.74</u>	<u>47,244.35</u>	9.36	<u>479,857.74</u>	<u>44,877.28</u>	9.35
บวก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่กันสำรองไว้ตามความจำเป็น		69,430.51			65,120.04	
รวมทั้งหมด		<u>116,674.86</u>			<u>109,997.32</u>	

3.5 ดอกเบี้ยค้างรับ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
เกษตรกร	7,340.49	7,612.82
สหกรณ์การเกษตร	16.57	20.29
กลุ่มเกษตรกร	0.17	0.48
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	76.77	107.48
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้นิติบุคคล	62.77	36.06
ดอกเบี้ยค้างรับกองทุนหมู่บ้าน	-	8.23
รวมดอกเบี้ยค้างรับ	<u>7,496.77</u>	<u>7,785.36</u>

ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร รวมจำนวน 7,357.23 ล้านบาท ประกอบด้วย ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ 6,642.80 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้างชำระ 714.43 ล้านบาท

41

3.6 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ต้นเงินเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	99,617.23	93,500.90
ต้นเงิน EU อิสลามขายเข้าซื้อ และเคหะสงเคราะห์	183.71	267.68
เงินให้กู้ยืมอื่นดำนินคดี - ตัวเงินซื้อลด	1,668.05	1,668.05
เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	15,205.87	14,560.69
รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (หมายเหตุ 3 31)	116,674.86	109,997.32

การคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธนาคาร ได้คำนวณจากยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อ ทั้งจำนวน โดยไม่ได้นำมาลดค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณ

3.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับหนี้ที่มีปัญหา เพื่อผ่อนคลายภาระในการชำระหนี้ของลูกค้า และช่วยการประกอบอาชีพของลูกค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า พร้อมทั้งเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหนี้ของธนาคาร และเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่ธนาคาร ไม่สูญเสีย โดยวิธีการนำมูลหนี้ของสัญญาเดิม หลายสัญญาของลูกหนี้รายเดียวกันมาจัดทำเป็นสัญญาใหม่ โดยจัดทำเป็น 2 สัญญา สัญญาแรกรวมเฉพาะต้นเงินเดิมทุกสัญญา และคิดดอกเบี้ยตามอัตราปกติ ส่วนสัญญาที่สองรวมเฉพาะดอกเบี้ยรวมทุกสัญญาและไม่คิดดอกเบี้ย โดยกำหนดชำระคืนเงินกู้งวดใหม่ ระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี พร้อมทั้งจ่ายสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพในกรณีรายที่จำเป็น ส่วนหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารและธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มี.ค. 53 ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	จำนวนเงิน	
ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ - รวมต้นเงิน	จำนวน 217,806 สัญญา	37,170.41
- รวมดอกเบี้ย	จำนวน 211,987 สัญญา	17,425.32
- ฟื้นฟูการประกอบอาชีพ	จำนวน 6,184 สัญญา	489.40
รวม	435,977 สัญญา	55,085.13

ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และสัญญาฟื้นฟูการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 8.37 ของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรทั้งหมด สำหรับสัญญารวมดอกเบี้ยเป็นส่วนของดอกเบี้ยซึ่งไม่ได้รับรู้รายได้ตามบัญชีแล้ว แต่ ธ.ก.ส. ได้บันทึกคุมไว้เป็นสัญญารวมดอกเบี้ยด้วยรหัสโครงการ

4 -

3.8 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคส.	90,945.50	60,103.71
ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อตก.	30,637.89	14,234.70
ลูกหนี้รอการชดใช้ดอกเบี้ยจาก คชก.	6,129.47	2,497.57
ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร (หมายเหตุ 3.26)	5,800.73	-
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้	1,027.01	1,136.51
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	238.52	238.52
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 49	1,680.74	1,629.92
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 51	844.63	438.91
ลูกหนี้กระทรวงการคลัง-ดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันการเงิน (หมายเหตุ 3.24)	681.63	-
รวม	137,986.12	80,279.84
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้รอการชดใช้จาก อคส. (หมายเหตุ 3.31)	7,520.06	-
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ	130,466.06	80,279.84

ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคส. ร.ก.ส. ได้ร่วมมือกับ อคส. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตามโครงการรับจำนำข้าว โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว มีรายละเอียดดังนี้ (ยังไม่ได้หักค่าเผื่อนี้)

		หน่วย : ล้านบาท	
โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ข้าวเปลือกนาปี 48	เม.ย.48 - มี.ค.52	358.43	358.56
ข้าวเปลือกนาปี 49/50	พ.ย.49 - ธ.ค.52	304.48	1,602.99
ข้าวเปลือกนาปี 50	มี.ค.50 - ธ.ค.52	809.33	1,568.83
ข้าวเปลือกนาปี 50/51	พ.ย.50 - ธ.ค.52	40.32	40.50
ข้าวเปลือกนาปี 51	มิ.ย.51 - มี.ค.52	26,154.87	33,054.00
ข้าวเปลือกนาปี 47/48	ก.ย.47 - มี.ค.53	4,971.49	5,179.49
ข้าวเปลือกนาปี 49	มี.ค.49 - มี.ค.53	3,129.10	4,857.10
ข้าวเปลือกนาปี 48/49	พ.ย.48 - มี.ค.53	7,899.75	9,254.75
ระบายข้าว อคส. ปี 48/49	พ.ย.48 - มี.ค.53	1,287.26	2,794.25
กุ้งขาวแวนนาไมปี 51	มิ.ย.51 - มิ.ย.53	-	1,393.24
ข้าวเปลือกนาปี 52	มี.ค.52 - มิ.ย.53	43,873.89	-
กุ้งขาวแวนนาไมปี 52	ก.ค.52 - มิ.ย.53	2,116.58	-
รวมทั้งสิ้น		90,945.50	60,103.71

ลูกหนี้รอกการชดใช้ต้นเงินจาก อตก. ช.ก.ส. ได้ร่วมมือกับ อตก. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตามโครงการรับจำนำข้าวนาปรัง มีรายละเอียดดังนี้

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
		31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ข้าวเปลือกนาปรังปี 51	มี.ย.51 – มี.ค.53	11,945.60	14,234.70
ข้าวเปลือกนาปรังปี 52	มี.ค.52 – มี.ย.53	18,692.29	-
รวมทั้งสิ้น		30,637.89	14,234.70

ลูกหนี้รอกการชดใช้ดอกเบี้ยจาก กชก. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 มีจำนวน 6,129.47 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว โครงการรับจำนำลำไย และโครงการรับจำนำข้าวสาร ระยะเวลาตั้งแต่ปี 2547 – 2552

ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร ช.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการประกันรายได้เกษตรกรประจำปีบัญชี 2552/2553 และได้สำรองจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้เกษตรกรแทนรัฐบาล ไปก่อนเป็นจำนวน 35,382.43 ล้านบาท และได้รับเงินจากรัฐบาลแล้ว จำนวน 29,581.70 ล้านบาท คงเหลือ จำนวน 5,800.73 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท
	31 มี.ค. 53
โครงการมันสำปะหลังปี 2552/2553	2,035.73
โครงการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2552/2553	5,571.35
โครงการข้าวเปลือก 2552/2553	27,775.35
รวม	35,382.43
หัก ได้รับเงินจากรัฐบาล	29,581.70
รวมสุทธิ	5,800.73

ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ จำนวนเงิน 1,027.01 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ช.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนตามนโยบายของรัฐบาล ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 รวม 2 ปี เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือรวมกันทุกสัญญา รายละเอียดไม่เกิน 100,000 บาท และมีปัญหาหนี้ค้างชำระ อันเนื่องมาจากเหตุสุจริตและจำเป็น เกษตรกรลูกค้าต้องสมัครใจและแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการ และต้องจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพ ตลอดระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการชำระหนี้ได้หลังจากสิ้นสุดการพักหนี้แล้ว เกษตรกรลูกค้าที่เข้าโครงการฟื้นฟูและพักหนี้ ไม่ต้องชำระต้นเงินกู้และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 เป็นระยะเวลา 2 ปี มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการจำนวน 283,074 ราย รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ช.ก.ส. ในอัตรา MRR เป็นเงินปีละ 1,350 ล้านบาท รวม 2 ปี

ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวนเงิน 238.52 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากช.ก.ส. ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปี ทั้งนี้จะต้องประเมินสถานการณ์ความไม่สงบทุกปี เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรทุกรายที่มีหนี้ ณ สิ้นสุดวันที่ 25 ธันวาคม 2550 หักชำระต้นเงินและดอกเบี้ยในส่วน of ต้นเงินที่

ไม่เกิน 200,000 บาท เป็นระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปีเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 63,018 ราย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 มีเกษตรกรอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถเบิกเงินชดเชยได้ 42,752 ราย เป็นจำนวนเงิน 3,152.36 ล้านบาท โดยรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้กับ ธ.ก.ส. แทนเกษตรกรทุกราย ในอัตราดอกเบี้ย MRR

ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ได้มีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีสาระสำคัญของแนวทางการช่วยเหลือ ดังนี้ ตามมติ ครม.เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ซึ่งได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2552 ให้มีการขยายต่อไปอีก 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555 ให้ความช่วยเหลือพักชำระหนี้เกษตรกรที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย ธ.ก.ส. จะเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยแทนในส่วนเงินต้นที่ไม่เกิน 200,000 บาท ในปีแรก และรัฐบาลจะเป็นผู้ชดเชยค่าดอกเบี้ยในปีที่ 2 และ 3 สำหรับดอกเบี้ยในส่วนที่เงินต้นเกิน 200,000 บาท ให้เกษตรกรรับภาระเอง โดยชดเชยในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.75 ต่อปี (MRR) และในงวดนี้ ธ.ก.ส. รับภาระดอกเบี้ย โดยลดดอกเบี้ยให้ลูกค้า จำนวน 184.23 ล้านบาท ทำให้รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกรลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน

ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการลูกหนี้ปี 49 จำนวนเงิน 1,680.74 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2549 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 114,226 ราย

ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการลูกหนี้ปี 51 จำนวนเงิน 844.63 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2551 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 - วันที่ 31 มีนาคม 2554 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 53,995 ราย

3.9 ทรัพย์สินรอกการขายสุทธิ เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ตามคำสั่งศาล ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ทรัพย์สินรอกการขาย	112.23	96.27
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอกการขาย	24.73	1.91
ทรัพย์สินรอกการขายสุทธิ	87.50	94.36

3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	31 มี.ค. 52			31 มี.ค. 53
	ราคาทุน	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์				
ที่ดิน	2,368.75	75.17	12.36	2,431.56
อาคาร	3,367.53	146.74	0.22	3,514.05
ส่วนต่อเติมอาคาร	285.74	-	0.18	285.56
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3,394.22	987.02	975.02	3,406.22
ยานพาหนะ	1,850.43	343.40	343.06	1,850.77
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,615.01	640.67	1,147.87	1,107.81
รวม	12,881.68	2,193.00	2,478.71	12,595.97
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคาร	2,246.09	123.21	0.16	2,369.14
ส่วนต่อเติมอาคาร	265.30	6.92	0.16	272.06
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	2,579.84	345.34	215.68	2,709.50
ยานพาหนะ	1,274.86	209.50	338.63	1,145.73
โครงการ CBS	101.65	60.58	-	162.23
รวม	6,467.74	745.55	554.63	6,658.66
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	6,413.94			5,937.31
			31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 53
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน				
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน			709.93	745.55
ค่าปรับปรุงตกแต่งอาคารคดับัญชี			61.53	75.23
รวม			771.46	820.78

สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 จำนวน 1,107.81 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของโครงการ CBS จำนวน 162.23 ล้านบาท ค่าปรับปรุงระบบงานเครือข่าย จำนวน 2.4 ล้านบาท ค่าก่อสร้างอาคารของสำนักงานใหญ่ จำนวน 707.85 ล้านบาท ค่าปรับปรุงสาขาจำนวน 235.33 ล้านบาท สำหรับค่าใช้จ่ายของโครงการ CBS ช.ก.ส. ได้นำอุปกรณ์ไปใช้งานแล้วบางส่วน จึงได้คำนวณค่าเสื่อมราคาต่อเนื่องจากปีก่อน จำนวนในอัตราร้อยละ 25 จำนวน 60.58 ล้านบาท สำหรับค่าโครงการ CBS จำนวน 756.69 ล้านบาท โอนไปเป็นลูกหนี้หรือดำเนินการจากการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS (หมายเหตุ 3.12)

ในงวดนี้ ช.ก.ส. เปลี่ยนแปลงประมาณการเกี่ยวกับทรัพย์สินประจำประเภทคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสารที่เป็น Hardware จากอายุการใช้งาน 7 ปี เป็น 4 ปี และอัตราค่าเสื่อมราคาจากร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 25 มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาในงวดนี้เพิ่มขึ้น จำนวน 94.54 ล้านบาท

3.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	31 มี.ค. 52			31 มี.ค. 53
	ราคาทุน	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	385.63	23.13	26.62	382.14
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	320.63	21.19	26.63	315.19
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	65.00			66.95
			31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 53
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตน				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ตัดบัญชี			46.30	21.19

3.12 สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,489.18	1,312.47
ลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	990.34	1,030.09
ดอกเบี้ยเงินฝากจ่ายล่วงหน้า	-	140.14
ดอกเบี้ยค้างรับเงินฝากธนาคาร	-	0.01
ดอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	112.02	64.99
เงินมัดจำ	4.71	5.03
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	14.86	14.68
ลูกหนี้ออกรับค้ำประกันการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS (หมายเหตุ 3.10)	756.69	-
พัสดुकคงคลัง	3.94	3.18
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการ โครงการรับจำนำผลิดผลการเกษตร	-	569.07
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการ โครงการประกันรายได้	614.82	-
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการ โครงการอื่นๆ	44.94	44.39
รายได้ค้างรับ - ชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ	103.38	-
ค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	523.89	452.15
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.08	0.17
ลูกหนี้อื่น	396.72	359.69
สิทธิการเช่า	3.56	4.37
รวมสินทรัพย์อื่น	5,059.13	4,000.43

ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครูเป็นเงินที่ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อ โดยได้รับเงินจากส่วนราชการตามโครงการนโยบายรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการเป็นค่าตอบแทน

สิทธิการเช่า ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 จำนวน 3.56 ล้านบาท และ 4.37 ล้านบาท ตามลำดับ ได้หักรายการสิทธิการเช่าตัดบัญชีจำนวน 1.43 ล้านบาท และ 1.81 ล้านบาท ตามลำดับ

3.13 เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,940.29	1,872.63
ออมทรัพย์	459,495.55	411,793.66
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	60,033.84	58,580.19
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	16,402.10	17,348.39
- 1 ปีขึ้นไป	3,101.96	3,090.24
บัตรเงินฝากทวีสิน	101,525.26	93,222.32
รวมเงินรับฝาก	642,499.00	585,907.43

3.14 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 53			31 มี.ค. 52		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-ธนาคารอื่น	-	-	-	-	700.00	700.00
ตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน	-	6,300.00	6,300.00	-	4,500.00	4,500.00
รวม	-	6,300.00	6,300.00	-	5,200.00	5,200.00

3.15 เงินกู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 53			31 มี.ค. 52		
	กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	กำหนดชำระ เกิน 1 ปี	รวม	กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	กำหนดชำระ เกิน 1 ปี	รวม
เงินกู้ในประเทศ	1,388.17	12,031.27	13,419.44	5.42	9,419.44	9,424.86
เงินกู้ต่างประเทศ						
เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC)	374.00	2,372.62	2,746.62	394.27	2,746.62	3,140.89
รวมเงินกู้ยืม	1,762.17	14,403.89	16,166.06	399.69	12,166.06	12,565.75

41

เงินกู้ในประเทศ จำนวน 13,419.44 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินกู้กระทรวงการคลังและอื่นๆ จำนวน 36.69 ล้านบาท เงินกู้จาก ธปท. โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้รับอวัล ขายให้ ธปท. จำนวนเงินกู้ 1,382.75 ล้านบาท และออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 12,000 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

1. เงินกู้จาก ธปท. โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้รับอวัล เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในโครงการช่วยเหลือผู้ประกอบการ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินไม่เกิน 1,800 ล้านบาท ธ.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เลขที่ อ.8/2551 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี ครบกำหนดชำระวันที่ 31 มีนาคม 2553 ธ.ก.ส. ได้เบิกเงินกู้รวม 1 วงด เป็นเงิน 1,382.75 ล้านบาท คงเหลือวงเงินที่ยังไม่ได้เบิก จำนวน 417.25 ล้านบาท

2. การออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 12,000 ล้านบาท ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน สำหรับต้นเงินชำระครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด รายละเอียดดังนี้

					หน่วย : ล้านบาท
ครั้งที่/ปี	อายุพันธบัตร (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ต่อปี)	ครบกำหนดชำระ	จำนวนเงิน	
1/2551	5	4.45	25 กันยายน 2556	1,000.00	
2/2551	7	4.55	25 กันยายน 2558	1,000.00	
1/2552	6	3.55	5 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00	
2/2552	8	3.97	5 กุมภาพันธ์ 2560	1,000.00	
3/2552	10	4.29	5 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00	
4/2552	6	3.60	19 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00	
6/2552	10	4.29	19 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00	
7/2552	3	2.00	26 มีนาคม 2555	1,000.00	
8/2552	7	4.20	25 กันยายน 2559	1,000.00	
9/2552	8	4.25	25 กันยายน 2560	1,000.00	
10/2552	9	4.29	25 กันยายน 2561	1,000.00	
11/2552	5	3.90	6 ตุลาคม 2557	1,000.00	
รวมพันธบัตร ธ.ก.ส.				12,000.00	

สำหรับพันธบัตร ธ.ก.ส. 2552 ครั้งที่ 5 ยกเลิกการประมูล

เงินกู้ต่างประเทศ เป็นเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC) ครั้งที่ 4 - 13 จำนวน 10 สัญญา มีเงินกู้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 จำนวน 11,617.11 ล้านเยน เป็นเงินบาทจำนวน 2,746.62 ล้านบาท เฉพาะเงินกู้ตามสัญญา ครั้งที่ 4 - 5 ซึ่งมี จำนวน 314.63 ล้านเยน เป็นเงินบาทจำนวน 36.38 ล้านบาท ธ.ก.ส. ได้นำไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งจำนวน และ ธ.ก.ส. ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้ตั้งแต่ปีบัญชี 2526 ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้เฉลี่ยการรับรู้ประมาณการ ความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นรายได้ตามยอดเงินกู้ที่ผ่อนชำระ และมียอดคงเหลือจำนวน 1.18 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในรายการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น ในงวดนี้รับรู้ประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นรายได้จำนวน 3.52 ล้านบาท

สำหรับเงินกู้ตามสัญญาครั้งที่ 6 - 13 จำนวน 11,302.48 ล้านเยน เป็นเงินบาทจำนวน 2,710.24 ล้านบาท ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้

3.16 เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล

ธ.ก.ส. ได้รับเงินจากส่วนราชการเพื่อจ่ายสินเชื่อให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) ตามนโยบายของรัฐบาล และ ธ.ก.ส. มีภาระต้องจ่ายคืนเงินแก่ส่วนราชการ เมื่อได้รับชำระหนี้เงินกู้จากเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) จากการให้สินเชื่อโครงการพิเศษ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
เจ้าหนี้ค่าน้ำปุ๋ยกระทรวง	0.50	0.53
เจ้าหนี้โครงการปรับระบบการเกษตร	5.59	6.01
เจ้าหนี้โครงการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจทดแทนมันสำปะหลัง	1.83	2.03
เจ้าหนี้โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	22.30	22.88
เจ้าหนี้บริหารจัดการผลไม้	80.00	-
เจ้าหนี้แผนฟื้นฟูการเกษตร	474.93	476.36
เจ้าหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตร	1,587.11	1,587.98
เจ้าหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	990.54	1,030.29
กองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,519.69	1,326.30
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผล (หมายเหตุ 3 25)	11,297.09	3,517.61
รวมเจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	15,979.58	7,969.99

3.17 กองทุนบำเหน็จ

เงินกองทุนบำเหน็จ เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนบำเหน็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกันเงินไว้จ่ายให้กับพนักงานที่ออกจากงาน เงินกองทุนบำเหน็จมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ขอยกมา	223.67	222.78
รับสมทบระหว่างปี	23.15	21.74
จ่ายบำเหน็จและโอนไปกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	(14.22)	(20.85)
ยอดคงเหลือปลายงวดตามภาระผูกพันที่ต้องจ่ายกรณีพนักงานออกจากงาน	232.60	223.67

3.18 หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
แคชเชียร์เช็ค และเช็คของขัวญ	436.19	360.87
เงินประกัน	24.59	17.39
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,982.35	2,849.26
สำรองกองทุนประกันภัย	69.58	69.90
เจ้าหนี้เงินกองทุน	900.00	-
เจ้าหนี้อื่น	2,844.83	3,391.67
รวมหนี้สินอื่น	7,257.54	6,689.09

เจ้าหนี้เงินกองทุน จำนวน 900 ล้านบาท เป็นเงินสมทบเข้ากองทุนตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ส. ครั้งที่ 3/2553 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2553 ให้ความเห็นชอบในหลักการจัดสรรเงินเป็นค่าใช้จ่ายในปีบัญชี 2552 เพื่อเป็นเงินกองทุนดำเนินการ ดังนี้

1) เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการวิจัย จำนวน 100 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาของธนาคาร

2) เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า จำนวน 500 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาดให้แก่ลูกค้า

3) เจ้าหนี้กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จำนวน 300 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกร และชุมชนอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการพัฒนาชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 2,844.83 ล้านบาท เป็นเจ้าหนี้อาจยคืนให้ส่วนราชการ จำนวน 193.47 ล้านบาท ลูกค้า และบุคคลภายนอก จำนวน 1,797.50 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 853.86 ล้านบาท

3.19 **ทุนเรือนหุ้น ประกอบด้วย**

	31 มี.ค. 53		31 มี.ค. 52	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หุ้นสามัญ				
กระทรวงการคลัง	457,631,059	45,763.10	423,855,747	42,385.58
สถาบันเกษตรกร	647,250	64.73	603,021	60.30
เอกชน	106,402	10.64	95,171	9.52
รวม	458,384,711	45,838.47	424,553,939	42,455.40
หุ้นบุริมสิทธิ				
เอกชน	2,282	0.23	4,122	0.41
รวม	2,282	0.23	4,122	0.41
รวมทุนเรือนหุ้น	458,386,993	45,838.70	424,558,061	42,455.81

หุ้นสามัญ ในงวดนี้กระทรวงการคลังได้ซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 33,775,312 หุ้น ประกอบด้วย ได้รับเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2552 จำนวน 20,000,000 หุ้น ใช้เงินปันผลที่ได้จาก ช.ก.ส. ซื้อหุ้นเพิ่ม 13,775,312 หุ้น และสถาบันเกษตรกรซื้อหุ้นเพิ่ม 44,229 หุ้น และเอกชน ซื้อหุ้นเพิ่ม 11,231 หุ้น รวมเป็นหุ้นสามัญเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 33,830,772 หุ้น จึงเป็นทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว จำนวน 458,384,711 หุ้น เป็นเงิน 45,838.47 ล้านบาท (กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ 99.84)

หุ้นบุริมสิทธิ เป็นหุ้นที่ครบกำหนดไถ่ถอนแล้วทั้งจำนวน เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 ในงวดนี้เอกชนไถ่ถอนคืนจำนวน 1,840 หุ้น เป็นเงิน 0.18 ล้านบาท

3.20 การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0811.2 / ล.14 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2552
อนุมัติให้ ช.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2551 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
โบนัสกรรมการ	2.32
โบนัสพนักงาน	2,328.30
เงินปันผลหุ้นสามัญ (จำนวน 424,553,939 หุ้น หุ้นละ 3.25 บาท)	1,379.80
สำรองตามกฎหมาย	690.00

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0803/1721 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2551
อนุมัติให้ ช.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2550 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
โบนัสกรรมการ	2.82
โบนัสพนักงาน	2,366.13
เงินปันผลหุ้นสามัญ (จำนวน 390,801,030 หุ้น หุ้นละ 3.00 บาท)	1,172.40
สำรองตามกฎหมาย	590.00

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2535 กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลของ ช.ก.ส. โดยใน ส่วนเงินปันผลของกระทรวงการคลังประจำปี 2551 และ 2550 จำนวน 1,377.53 ล้านบาท และ 1,170.45 ล้านบาท ตามลำดับ ให้จ่ายโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ ช.ก.ส. ทั้งจำนวน และตามพระราชบัญญัติของ ช.ก.ส. มาตรา 37 กำหนดให้ทุกคราวที่ ช.ก.ส. จ่ายเงินปันผลให้จัดสรรกำไรไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่ายประจำปี

3.21 เงินกองทุนตามกฎหมาย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มี.ค. 53</u>	<u>31 มี.ค. 52</u>
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	45,838.70	42,455.81
ทุนสำรองตามกฎหมาย	4,095.21	3,405.21
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร	23,622.77	17,870.98
รวมเงินกองทุนตามกฎหมาย	<u>73,556.68</u>	<u>63,732.00</u>

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงกองทุนของ ช.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ และภาระผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่า เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์และภาระผูกพันดังกล่าว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 ช.ก.ส. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

	อัตราส่วน	
	<u>31 มี.ค. 53</u>	<u>31 มี.ค. 52</u>
เงินกองทุนทั้งสิ้น	13.81	13.79
เงินกองทุนชั้นที่ 1	13.81	13.79

3.22 สำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติของ ธ.ก.ส. มาตรา 37 ให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่ายประจำปี เมื่อสำรองตามกฎหมายมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธนาคารจะงดการจัดสรร หรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

3.23 ภาระผูกพันอื่น ธ.ก.ส. ได้ออกหนังสือค้ำประกันให้แก่บุคคลทั่วไปและกิจการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	3.74	2.31
ค้ำประกันการทำงาน	54.25	64.71
ค้ำประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	1,756.64	3,200.31
ค้ำประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	115.71	107.97
ค้ำประกันสัญญาซื้อขาย	205.38	412.19
ค้ำประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการอสังหาริมทรัพย์	1.32	1.32
รวมภาระผูกพันอื่น	2,137.04	3,788.81

3.24 ภาระผูกพันโครงการรับจำนำผลิตผล ตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.25) ธ.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย และธนาคารที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตรในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันค้ำเงินและคอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับประกันค้ำเงินและคอกเบี้ยจากเงินกู้ โดย ธ.ก.ส. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ธนาคาร ที่เข้าร่วมโครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับมีระยะเวลาเงินกู้ไม่เกิน 1 ปี 6 เดือนนับจากวันทำสัญญา (วันครบกำหนดไม่เกินวันที่ 19 พ.ค. 53) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 4.95 ตั้งแต่ 19 พ.ย. 51 ถึง 18 พ.ค. 52 และ ร้อยละ 1.98 ตั้งแต่ 19 พ.ค. 52 เป็นต้นไป

	หน่วย : ล้านบาท			
	31 มี.ค. 53		31 มี.ค. 52	
	Term Loan	ตั๋วสัญญาใช้เงิน	รวม	ตั๋วสัญญาใช้เงิน
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	17,500.00	9,320.00	26,820.00	34,150.00
ธนาคารออมสิน	32,650.00	9,620.00	42,270.00	34,150.00
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	-	-	-	12,850.00
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	8,000.00	3,440.00	11,440.00	12,850.00
รวมภาระผูกพันโครงการรับจำนำผลิตผล	58,150.00	22,380.00	80,530.00	94,000.00

เงินกู้ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน) ยกมาจำนวน 12,850 ล้านบาท ได้ถูกเพิ่มระหว่างงวดจำนวน 550 ล้านบาท รวมเป็นจำนวน 13,400 ล้านบาท และชำระคืนทั้งจำนวนเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2552 โดย ธ.ก.ส. ได้ Refinance ไปที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารออมสิน ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2552

ธ.ก.ส. ได้ชำระตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารออมสิน ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ไปแล้วจำนวน 58,770 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 22,380 ล้านบาท และกู้เงิน Term Loan มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน นับจากวันเบิกเงินกู้งวดแรก (19 พฤศจิกายน 2552) จำนวน 58,150 ล้านบาท รวมเป็นภาระผูกพันทั้งสิ้น 80,530 ล้านบาท และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง ขอให้ ธ.ก.ส. สำรองดอกเบี้ยที่เกิดจากการ Refinance ไปก่อน โดยบันทึกเป็นลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ จำนวน 681.63 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.8)

3.25 โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (แยกแสดงงบการเงินจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส.)

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/52 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 เห็นชอบในหลักการ โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีการผลิต 2551/52 โครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปีการผลิต 2551/52 ต่อมามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 เห็นชอบเพิ่มเติมโครงการปลี่ยน้ำมันและโครงการยางพารา โดยรัฐบาลจัดหาเงินทุนให้ ธ.ก.ส. โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ วงเงิน 3,932.70 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารทหารไทย ในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นคราวๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินโครงการ โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระต้นเงิน ดอกเบี้ยจากเงินกู้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ในวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท โดยแยกบัญชีงบการเงินจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. ตามโครงการในลักษณะธุรกรรมตามนโยบายพิเศษของรัฐ (Public Service Obligation : PSO) และให้ผลการดำเนินโครงการดังกล่าวไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 31 มีนาคม 2552 ธ.ก.ส. ได้กู้เงินโดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน และเงินกู้ Term Loan จำนวน 80,530 ล้านบาท และ 94,000 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุ 3.24) นำไปจ่ายเงินกู้เกษตรกรโครงการต่างๆ โดยมีลูกหนี้ คงเหลือ จำนวน 70,287.94 ล้านบาท และ 90,482.39 ล้านบาท ตามลำดับ (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส.) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 2551/2552	48,060.04	65,815.38
โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีการผลิต 2551/2552	5,032.75	7,833.26
โครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปี 2551/2552	11,931.35	16,833.75
โครงการสนับสนุนสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพารา	5,263.80	-
รวม	<u>70,287.94</u>	<u>90,482.39</u>

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และ วันที่ 31 มีนาคม 2552 มีเงินคงเหลือจำนวน 11,297.09 ล้านบาท (ประกอบด้วยเงินกู้ คงเหลือ 10,242.06 ล้านบาท เงินชดเชยรับจากรัฐบาล 836.92 ล้านบาท และรายได้รับจากลูกหนี้หรือโอนให้รัฐบาล 218.11 ล้านบาท) และ 3,517.61 ล้านบาท (เงินกู้คงเหลือทั้งจำนวน) ตามลำดับ แสดงอยู่ในบัญชีเงินสดและรายการ ระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ด้านสินทรัพย์ (หมายเหตุ 3.1 และ 3.2) โดยแสดงคู่กับบัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจำนำ ผลิตผลการเกษตรด้านนี้สินด้วยจำนวนเดียวกันตามหมายเหตุ 3.16 และเปิดเผยภาวะผูกพันตามหมายเหตุ 3.24

ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริหารโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร โดยคำนวณจากต้นเงินกู้คงเหลือรายวันในอัตราร้อยละ 3 ของ ต้นเงินกู้จำนำไปประทวนสินค้าเป็นประกัน และอัตราร้อยละ 4 ของต้นเงินกู้จำนำผู้ซุงฉาง สำหรับงวดนี้เป็นจำนวน 1,997.09 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.29)

3.26 โครงการประกันรายได้มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ ข้าวเปลือก ประจำปี 2552/2553

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการประกันรายได้ผลผลิตการเกษตรประจำปีบัญชี 2552/2553 ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 26 พฤษภาคม 2552 วันที่ 14 กรกฎาคม 2552 และ วันที่ 21 กรกฎาคม 2552 เห็นชอบในหลักการโครงการประกันรายได้มันสำปะหลังปี 2552/53 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2552/53 และ ข้าวเปลือก ปี 2552/53 ตามลำดับ โดยมอบหมายให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการประกันรายได้ผลผลิตการเกษตรทั้ง 3 ชนิด โดย ธ.ก.ส. จะได้รับค่าบริหารโครงการจากรัฐบาล

เกษตรกรผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและมีหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องทำสัญญาประกันรายได้กับ ธ.ก.ส. ณ วันที่สิทธิที่ระบุไว้ตามสัญญา หากราคาอ้างอิงต่ำกว่าราคาประกันรายได้ที่กำหนดในสัญญา เกษตรกรจะได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล

ตามมติ คณะรัฐมนตรี วันที่ 13 ตุลาคม 2552 ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้แก่เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อนเป็นการชั่วคราวตามจำนวนเงินชดเชยส่วนต่างที่จะต้องจ่ายให้แก่เกษตรกรจนกว่า จะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าว ในอัตราร้อยละ 1.98 ต่อปี ของจำนวนเงินและระยะเวลาที่ ธ.ก.ส. ดำเนินการจ่ายไปก่อน

สำหรับงวดนี้มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิง 35,382.43 ล้านบาท และได้รับชำระคืนจากรัฐบาล จำนวน 29,581.70 ล้านบาท คงเหลือ จำนวน 5,800.73 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.8) โดย ธ.ก.ส. คิดดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 102.46 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.28)

ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ให้ ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปีการผลิต 2552/53 จำนวน 382 บาท ต่อเกษตรกร 1 ราย และในกรณีที่เกษตรกรไม่ใช้สิทธิตามสัญญาประกันรายได้ เพื่อรับเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับเกณฑ์กลางอ้างอิง จำนวน 356 บาท ต่อเกษตรกร 1 ราย สำหรับงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริหารโครงการประกันรายได้ จำนวน 1,502.27 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.29)

3.27 รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร	29,243.67	29,275.70
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันเกษตรกร	1,147.58	1,282.58
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นโยบายรัฐ	1,393.68	1,169.88
รายได้เงินชดเชยพักชำระหนี้	903.86	1,136.51
รายได้เงินชดเชยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	-	238.52
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2548	-	1.30
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2549	50.82	889.16
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2551	405.72	438.91
รายได้ดอกเบี้ยลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	8.02	37.69
รายได้ดอกเบี้ยกองทุนหมู่บ้าน	9.12	87.41
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นิติบุคคล	766.41	850.77
รวมรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	<u>33,928.88</u>	<u>35,408.43</u>

44

3.28 รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร	9.45	11.49
โครงการแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิต	8.69	13.79
โครงการรับจำนำผลิตผล	5,145.58	3,646.26
โครงการประกันรายได้ (หมายเหตุ 3.26)	102.46	-
รวมรายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ	5,266.18	3,671.54

รายได้ชดเชยต้นทุนเงินโครงการรับจำนำผลิตผลสำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 และ 2552 จำนวนเงิน 5,145.58 ล้านบาท และ 3,646.26 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นโครงการที่มีมติคณะรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการ นโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก) มอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดหาเงินมาใช้ดำเนินโครงการ โดยรัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินและชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราที่กำหนด ตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน และหากมีต้นทุนที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติ คชก. ให้ขยายโครงการออกไป โดยจะรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อนถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

รายได้ชดเชยต้นทุนเงินโครงการรับจำนำผลิตผลสำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 รวมรายได้ชดเชยต้นทุนเงินที่สิ้นสุดโครงการและหยุดรับรู้รายได้ตั้งแต่ปีบัญชี 2550 ต่อมามีการขยายระยะเวลาโครงการต่างๆ ตามมติ คชก. เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2552 รวม 4 โครงการที่ให้มีกรรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้ ซึ่งเป็นของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2550 - 2551 จำนวนเงิน 1,297.84 ล้านบาท

3.29 รายได้ค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.25)	1,997.09	569.07
โครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตร (หมายเหตุ 3.26)	1,502.27	-
โครงการนโยบายรัฐอื่นๆ	176.89	181.91
รวมรายได้ค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ	3,676.25	750.98

3.30 รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
รายได้ตลาดกลางและนางข้าว	13.89	14.22
รายได้ค่าเช่าธรรมเนียม	12.93	19.30
รายได้เช่าซื้อ ผ่อนชำระและขายเชื่อ	94.60	137.20
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	114.28	25.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	150.54	120.43
รวมรายได้อื่น	386.24	316.15

3.31 หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ

	หน่วย : ล้านบาท			
	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หนี้สงสัยจะสูญ	
	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52
ต้นเงิน				
เกษตรกร - ปกติ ค้างชำระและค้ำเงินคดี	28,980.87	23,123.66	5,857.21	(4,247.60)
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้(รวมค้ำ)	36,781.64	36,863.29	(81.65)	(1,754.88)
- ลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ	20,279.30	18,047.57	2,231.73	(563.67)
- โครงการพักชำระหนี้	7,019.00	8,215.81	(1,196.81)	7,341.80
- มาตรการช่วยเหลือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	3,742.32	4,273.73	(531.41)	28.67
- โครงการนโยบายรัฐ	1,075.20	1,279.94	(204.74)	(168.78)
- อื่นๆ	942.07	820.30	121.77	175.97
สหกรณ์การเกษตร - ปกติ ค้างชำระและค้ำเงินคดี	767.54	844.51	(76.97)	(31.62)
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (รวมค้ำ)	-	-	-	(4.50)
- โครงการนโยบายรัฐ	2.87	2.87	-	(0.50)
กลุ่มเกษตรกร - ปกติ ค้างชำระและค้ำเงินคดี	10.27	13.07	(2.80)	(1.24)
- โครงการนโยบายรัฐ	16.15	16.15	-	-
รวม	99,617.23	93,500.90	6,116.33	773.65
ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	90.22	118.54	(28.32)	(11.24)
ลูกหนี้อีสตามชายเข้าซื้อค้ำชำระ	91.79	147.44	(55.65)	35.21
ลูกหนี้เงินกู้ทะเลสงเคราะห์	1.70	1.70	-	0.81
ตัวเงินซื้อลด - ค้ำเงินคดี	1,668.05	1,668.05	-	(17.18)
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	15,205.87	14,560.69	645.18	14,560.69
รวมทั้งสิ้น (หมายเหตุ 3.6)	116,674.86	109,997.32	6,677.54	15,341.94
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้รอการชดใช้ ออต (หมายเหตุ 3.8)	7,520.06	-	7,520.06	-
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้อื่น			(1.48)	-
หนี้สูญตัดบัญชี			811.92	223.93
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (งบกำไรขาดทุน)			15,008.04	15,565.87

3.32 กำไรจากการปริวรรตเงินตรา ในงวดนี้ ๒.๖๕ มีกำไรจากการปริวรรตเงินตรา จำนวน 3.52 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากกำไรจากการชำระหนี้เงินกู้ระหว่างปี

3.33 ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานงวดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 มีผลกำไรสุทธิ 7,821.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดก่อน 903.33 ล้านบาท ร้อยละ 13.06 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อนได้ดังนี้

	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 52	หน่วย : ล้านบาท	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
รายได้				
ดอกเบี้ย	41,893.38	43,439.04	(1,545.66)	(3.56)
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	5,323.75	2,380.35	2,943.40	123.65
รวมรายได้	47,217.13	45,819.39	1,397.74	3.05
หัก ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ย	9,216.11	9,998.31	(782.20)	(7.82)
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	15,171.39	13,336.95	1,834.44	13.75
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	15,008.04	15,565.87	(557.83)	(3.58)
รวมค่าใช้จ่าย	39,395.54	38,901.13	494.41	1.27
กำไรสุทธิ	7,821.59	6,918.26	903.33	13.06

สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย จำนวน 15,171.39 ล้านบาท ได้รวมการจัดสรรค่าใช้จ่ายกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า และกองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมเป็นเงิน 900 ล้านบาท และหนี้สงสัยจะสูญได้รวมส่วนของลูกหนี้หรือการชดเชยโครงการนโยบายรัฐ จำนวน 7,520.06 ล้านบาท มีผลทำให้สินทรัพย์ลดลงจำนวน 7,520.06 ล้านบาท หนี้สินเพิ่มขึ้น จำนวน 900 ล้านบาท และกำไรสุทธิลดลงเป็นจำนวน 8,420.06 ล้านบาท

3.34 การแก้ไขข้อผิดพลาด

ธนาคารได้ปรับปรุง งบการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ที่นำมาเปรียบเทียบใหม่เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดจากการรับรู้รายการค่าใช้จ่ายโบนัสและค่าตอบแทนพิเศษของพนักงานค้างจ่ายที่ได้ประมาณการไว้สูงไป มีผลทำให้หนี้สินอื่นลดลง 910.15 ล้านบาท และผลกำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 เพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเดียวกัน ซึ่งทำให้กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 เพิ่มขึ้นด้วยจำนวนดังกล่าว

3.35 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 ธนาคารมีคดีที่ถูกบุคคลภายนอกฟ้องเป็นจำเลย ส่วนใหญ่จะเป็นคดีละเมิดฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก ธ.ก.ส. โดยมีทุนทรัพย์ตามค่าฟ้องรวมจำนวน 467.59 ล้านบาท ในจำนวนนี้มีคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ ธ.ก.ส. ชดเชยค่าเสียหาย จำนวน 52.53 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

3.36 การจัดประเภทบัญชีใหม่

ในงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 ธ.ก.ส. ได้จัดแสดงประเภทรายการใหม่บางรายการในงบการเงิน และได้ปรับงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบ โดยไม่มีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรสุทธิ

3.37 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากผู้จัดการ ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2553